

ПОД ОКРИЉЕМ САВЕТА ЕВРОПЕ

Образовање за младе о правима у сфери рада

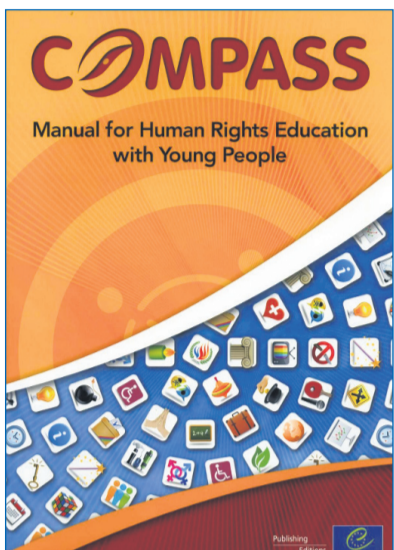
Људска права најбоље се поштују, штите и цене када их сви разумеју, заузимају се за њих и примењују. СЕ непрестано шири мрежу омладинских организација, које се баве неформалним образовањем, а међу њима је и београдски Развојни центар за младе

Како млада особа, која се тек укључује у рад, да препозна дискриминацију или мобинг на радном месту? Како да успешно заштити себе или колегу? У оквиру дугогодишњег програма Савета Европе „Образовање за младе у области људских права”, београдски Развојни центар за младе у априлу ће одржати значајан регионални курс управо на теме о правима у области рада. У сарадњи са Одељењем за младе Савета Европе (СЕ), и уз партнерску помоћ Синдикално едукативног центра из Бање Луке, тај регионални курс, поред учесника из Србије и БиХ, окупиће и полазнике из Македоније и Црне Горе.

Ове године Развојни центар за младе једна је од само десет националних организација чији је пројекат Савет Европе одабрао међу 45 пријављених, из 24 земље чланице СЕ, да у 2019. години спроведу још један „Компас” курс образовања о људским правима. „Компас” је публикација коју је Савет Европе први пут објавио још 2002. у намери да кроз неформално образовање младе Европљане упозна са основним људским правима – почевши од дефиниција до модалитета за њихову промоцију и заштиту у свим сферама живота. Омладинским лидерима, наставницима и другим едукаторима, било да су професионалци или волонтери, поменути публикација обезбеђује низ примера едукативних вежби, кроз које могу да стекну јаснији преглед основних људских права, уз мноштво примера добре праксе из различитих ситуација и средина. Ширење праксе неформалног образовања о људским правима уз помоћ „Компаса” пример је оснаживања младих као одговорних грађана, заговорника људских права. У оквиру тог програма, СЕ сваке године расписује конкурс за организовање националних и регионалних тренинг-курсева са циљем приближавања „Компас” приручника различитим групама младих.

Осмишљавајући конкурсни пројекат за 2019, Развојни центар за младе определио се да фокус усмери на социјална права, и то на права младих у сфери рада, која су значајан сегмент живота сваког младог појединца. Будући да се (не)задовољство радним окружењем у великој мери преноси и на остале сегменте живота, идеја је била да се та публикација стави у службу препознавања негативних појава у радном окружењу (дискриминација, нетолеранција, говор мржње, мобинг, вербално и физичко насиље...) и да се полазници упознају са механизмима реаговања на њих – коме се обратити, како подржати колегу, како информисати већи број младих шта спада у негативне појаве те врсте.

Програмски директор Развојног центра за младе (РЦМ) Александра

Кнежевић каже да ће обука, коју припрема ово београдско удружење бити јединствена, јер се бави радним правима младих. У Одељењу за младе при Савету Европе предстојећи курс у организацији РЦМ-а, према речима наше саговорнице, сматра се пионирским, зато што се, за разлику од досадашњих тема „Компас” курсева, бави управо том компонентом социјалних права. Знање које ће стећи током тренинга у Србији полазници ће потом делити, кроз сопствене радионице, не само са другим члановима синдикалних организација,

Од оснивања 2014. го данас Развојни центар за младе, уз подршку домаћих и међународних донатора из различитих сектора, иницирао је и успешно реализовао 16 различитих пројеката на њему људских права

већ и са младима у радним срединама у којима су запослени. Александра Кнежевић оцењује да ће тако већ за неколико месеци више стотина младих са Балкана бити у прилици да се упознају са важном темом радних права, али и са могућностима које пружа коришћење „Компас” публикације.

Предстојећи, априлски курс за младе о правима у сфери рада није једина активност Развојног центра за младе. Говорећи о раду тог удру-

жења, основаног почетком 2014, наша саговорница истиче да се „Компас” курс заправо надовезује на пројекат РЦМ-а „Права у раду, рад на правима”, подржан кроз Еразмус+ програм Европске комисије (КА2: Изградња капацитета у области младих). Реч је о једногодишњем програму, који се до новембра 2019. спроводи у сарадњи са партнерима из омладинског и синдикалног сектора, уз учешће академске заједнице (кроз допринос Центра за напредне студије Југоисточне Европе при Универзитету у Риједи).

Поред партнера из Србије, БиХ, Црне Горе и Македоније, у пројекат су укључене и две земље чланице ЕУ – Хрватска и Словачка. Циљ пројекта је свеобухватна анализа информисаности младих о правима у радном окружењу, како би на бази прикупљених информација биле покренуте конкретне активности на информисању младих о заштити њихових радних права. Осим што ће створити регионалну мрежу едукатора за област права младих у сфери рада, пројекат ће имати за резултат и сет препорука за даље поступање различитих државних структура, којима је ова тема у фокусу, као и серију видео-прилога са одговорима на најчешћа питања о радним правима. За потребе пројекта РЦМ је током прве две недеље фебруара анкетирао младе, до 35 година старости, запослене у јавној управи. На основу одговора на упитник „Колико сте упознати са вашим радним правима” израђују се национални прилози за пројекат, а потом ће бити направљен и регионални пресек, који ће дати релевантне податке о тренутном стању у вези са темама пројекта.

Од оснивања Развојни центар за младе, уз подршку домаћих и међународних донатора из различитих сектора, иницирао је и успешно реализовао 16 различитих пројеката на тему људских права. Радећи на јачању мреже вршњачких едукатора, РЦМ истовремено настоји да унапреди систематско и организовано неформално образовање младих и опште популације о људским правима, као и о значају активног учешћа у друштву. Циљ је да се деловањем комплементарним са образовним системом младима омогући стицање додатних знања и вештина, како би

Александра Кнежевић, програмски директор Развојног центра за младе

ИЗАЗОВИ 21. ВЕКА

Осигурати људска права за све један је од највећих изазова 21. века. Одговорати на нове изазове, који се постављају пред људска права, стални је изазов за Савет Европе. У тој организацији се сматра да људска права не могу да се спроведу само кроз правне процесе. Најбоље се поштују, штите и цене када их сви разумеју, заузимају се за њих, и примењују.

Образовање о људским правима – учење о, кроз и за људска права – од суштинског је значаја за спречавање кршења људских права и стварање демократије као одрживог начина живота. То је посебно важно за децу и младе, истиче се у СЕ. Штавише, образовање о људским правима само је по себи право, садржано у члану 26. Универзалне декларације о људским правима. Повеља о образовању за демократско грађанство и образовање о људским правима, коју је усвојио Комитет министара 2010, државе чланице позива да свим особама на њиховој територији пруже могућност образовања за демократско грађанство и образовање о људским правима. У том процесу СЕ препознаје незамењиву улогу невладиних и омладинских организација.

испунили слободно време на квалитетан начин, корисним друштвеним ангажманом.

Из досадашњег рада РЦМ-а Александра Кнежевић издваја два регионална пројекта, која су показала да је сарадња на регионалном нивоу један од предуслова за напредак друштва у овом делу Европе. Оба пројекта су у фокусу имала људска права – један у области спорта, а други у омладинском сектору. Пројекат у области спорта допринео је формирању регионалне мреже едукатора за људска права у спорту, мреже младих спортских тренера, који ће на даље развијати не само физичке компетенције деце и младих, већ ће утицати и на њихово васпитање и образовање. То је и био главни циљ пројекта – да укаже на педагошку и едукативну улогу спорта, али и спортских тренера у том процесу, будући да спорт може да буде платформа за ширење говора мржње и нетолеранције, али и моћан канал за преносење позитивних порука и ширење позитивних вредности. Други пројекат, „Активни млади: корак напред ка заједничким променама”, изнедрио је сет препорука на тему укључивања младих у друштвена питања

од значаја за њих саме.

Учесници пројекта били су искусни омладински радници из Србије, БиХ, Црне Горе, Словачке, Македоније, Хрватске, Грчке и Албаније, који су разменили позитивна искуства и разговарали о изазовима и препрекама у раду са младима. Наша саговорница овај пројекат издваја као посебно важан, јер је у региону само 10 одсто младих друштвено активно, док остали нису упознати ни са основним дешавањима и процесима у њиховим заједницама.

Имајући на уму да глас младих може да се чује само ако је јасно артикулисан, важно је да млади буду информисани и да имају свест о значају активнијег ангажмана око различитих питања из живота друштвене заједнице, истиче Александра Кнежевић. Закључује да је најистакнутији резултат досадашњих активности Развојног центра за младе разграната мрежа едукатора и активиста, од локалног до регионалног нивоа, која тренутно броји око 100 волонтера вољних да учествују у активностима РЦМ-а, али и да сами допринесу креирању активности тог Удружења.

Гордана Томљеновић

ЛИЧНА КАРТА

Удружење Развојни центар за младе делује у области омладинске политике, изградње грађанског друштва и активизма. Почетком 2014. основала га је група младих ентузијаста различитих профила – економиста, правника, новинара, спортских радника – делећи заједничку визију о друштву базираном на принципима демократије, владавине права и људских права. У петочланом пројектном тиму Удружења су људи из различитих области, који поседују и богато неформално образовање стечено на домаћим и међународним курсевима. У тиму РЦМ-а су и препознати међународни стручњаци, успешни појединци, међу којима и освајачи различитих медаља на спортским такмичењима. Развојни центар за младе део је мреже која броји 30 партнера из земље, региона и Европе; члан је Европског покрета против говора мржње на интернету, који окупља више од 1000 омладинских организација из читаве Европе, у оквиру „Покрета против говора мржње”, који је иницирао Савет Европе.